

Załącznik do Uchwały Nr .....
Rady Gminy Cewice
z dnia .....

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027

Cewice 2024 r.

SPIS TREŚCI:

I. PODSTAWOWE DANE O GMINNYM PROGRAMIE WSPIERANIA RODZINY	str. 3
II. WSTĘP	str. 4
III. DIAGNOZA	str. 5
III.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	str. 5
III.2. SYTUACJA SPOŁECZNA	str. 7
IV. ANALIZA SWOT	str. 12
V. CELE I ADRESACI PROGRAMU	str. 13
VI. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU	str. 14
VII. DZIAŁANIA PROGRAMU	str. 14
VIII. ZAKŁADANE EFEKTY PROGRAMU	str. 18
IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	str. 19
X. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU	str. 19
XI. FINANSOWANIE PROGRAMU	str. 19
XII. ZAKOŃCZENIE	str. 19

I. PODSTAWOWE DANE O GMINNYM PROGRAMIE WSPIERANIA RODZINY

Miejsce realizacji Programu	Gmina Cewice
Czas realizacji Programu	Lata 2025-2027
Adresaci Programu	Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.
Realizatorzy i Partnerzy Programu	<p>Centrum Usług Społecznych w Cewicach Urząd Gminy w Cewicach Zespół Interdyscyplinarny w Cewicach Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cewicach Posterunek Policji w Cewicach Gminne Centrum Kultury w Cewicach Gminna Biblioteka Publiczna w Cewicach Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lęborku Powiatowy Urząd Pracy w Lęborku Placówki oświatowe z terenu gminy Cewice Klub Rodziny w Cewicach Placówki ochrony zdrowia Organizacje pozarządowe Sąd Rejonowy w Lęborku: - III Wydział Rodzinny i Nieletnich - Kuratorzy zawodowi i społeczni Parafie w gminie Cewice</p>
Źródła finansowania Programu	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy • Budżet państwa • Środki pozabudżetowe

II. WSTĘP

„Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych” [Konstytucja RP, Art.72]

Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Główne problemy dezorganizujące życie rodzin to choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe. Należy docenić i ciągle udoskonalać różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny, a główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, natomiast praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinie lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w Gminie Cewice opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.), w której mowa jest o zadaniach własnych gminy w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z powyższą ustawą samorząd gminny zobowiązany jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną realizując następujące zadania:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. Finansowanie:
- a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny dla wojewody;
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W oparciu o diagnozę środowiska lokalnego w kontekście problemów społecznych opracowano 3 letni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027. Diagnoza została sporządzona przez Ośrodek Pomocy Społecznej, do której wykorzystano materiały własne i sprawozdania. Program jest propozycją zintegrowanych działań na rzecz rodziny realizowanych na terenie Gminy Cewice w oparciu o Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Stanowi on kontynuację „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Cewice na lata 2022-2024” i zakłada pomoc rodzinom przeżywającym trudności poprzez działania zmierzające do wzmocnienia roli i funkcji rodziny, rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny oraz zapewnienia bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

III. DIAGNOZA

III.1 SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Gminę Cewice zamieszkuje 7230 osób (stan na dzień 31.12.2023r.) w tym 3608 kobiet (49,90 %) i 3622 mężczyzn (50,09%). Aktualnie w wieku produkcyjnym jest – 4055 mieszkańców, co stanowi 56,08% ogólnej liczby ludności Gminy Cewice. W wieku przedprodukcyjnym - 1920 (26,56%) mieszkańców, w wieku poprodukcyjnym – 1255 (11,36%) mieszkańców. Dane przedstawia tabela nr 1 i nr 2 oraz poniższy wykres.

TABELA NR 1

WYKAZ ILOŚCIOWY MIESZKAŃCÓW GMINY CEWICE WG PŁCI W 2023 ROKU

Lp	Płeć	Rodzaj zameldowania		RAZEM
		Pobyty stały	Pobyty czasowy	
1.	Kobieta	3457	151	3608
2.	Mężczyzna	3453	169	3622
OGÓLEM		6910	320	7230

Źródło: UG Cewice stan na dzień 31.12.2023 r.

TABELA NR 2

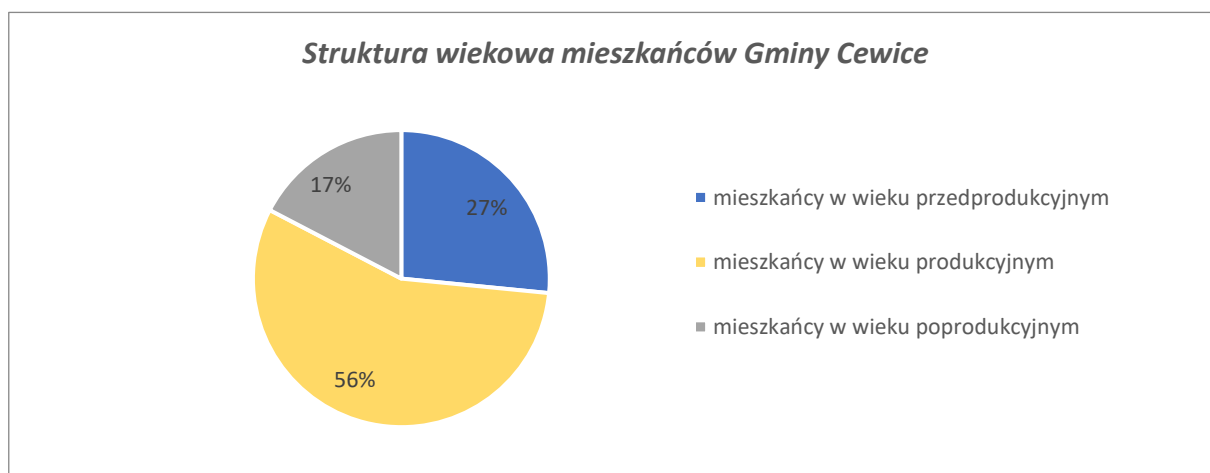
STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW GMINY CEWICE 2023 ROKU

L.p.	Przedział wiekowy	Liczba osób
1.	0-18 lat	1920
2.	19-59 lat (kobiety)	1916
3.	19-64 (mężczyźni)	2139
4.	60 lat i więcej (kobiety)	780
5.	65 lat i więcej(mężczyźni)	475
RAZEM		7230

Źródło: UG Cewice stan na dzień 31.12.2023 r.

WYKRES 1

STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW GMINY CEWICE W 2023 ROKU

Opracowanie własne na podstawie danych z UG Cewice stan na dzień 31.12.2023 r.

III.2 SYTUACJA SPOŁECZNA

Na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Cewicach wynika, że w 2023 roku zgodnie z ustawą o pomocy społecznej udzielono wsparcia 833 osobom w 273 rodzinach, co stanowi 11,52 % ogółu mieszkańców gminy Cewice.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2023	
	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM	260	803
o liczbie osób		
1	99	99
2	26	52
3	24	72
4	33	132
5	43	215
6 i więcej	35	233
w tym		
rodziny z dziećmi ogółem	131	620
o liczbie dzieci		
1	21	67
2	46	189
3	35	175
4	20	120
5	5	33
6	3	25
7 i więcej	1	11
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	33	117
o liczbie dzieci		
1	8	18
2	14	46
3	7	31
4 i więcej	4	22
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	41	75
o liczbie osób		
1	26	26
2	8	16
3	3	9
4 i więcej	4	24

Źródło: OPS Cewice stan na dzień 31.12.2023 r.

Uprawnionych do pobierania świadczeń rodzinnych w 2021 roku było 521 rodzin, natomiast zasiłki pielęgnacyjne pobierało 1089 rodzin. Uprawnionych do pobierania świadczeń pielęgnacyjnych było 442 rodzin, a do świadczenia rodzicielskiego 15 rodziny. Z funduszu alimentacyjnego w 2023 roku korzystało 38 rodzin.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ W 2023 r.	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
ubóstwo	92	190
bezdomność	3	3
sieroctwo	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	43	253
w tym: wielodzietność	38	225
bezrobocie	88	286
niepełnosprawność	101	228
długotrwała lub ciężka choroba	81	223
bezzadność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	27	109
w tym:		
rodziny niepełne	18	61
rodziny wielodzietne	19	72
przemoc domowa	15	53
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
alkoholizm	16	23
narkomania	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0
zdarzenie losowe	1	3
sytuacja kryzysowa	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: OPS Cewice stan na dzień 31.12.2023 r.

Z powyższych danych wynika, że najczęstszymi powodami przyznania świadczeń w 2023 roku były: niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, następnie potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność, bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm i przemoc w rodzinie. Różnorodność powodów przyznawania pomocy społecznej jest duża, świadczy to o konieczności kontynuowania

kompleksowych działań na rzecz wsparcia dziecka i rodziny. Zdecydowanie większość rodzin korzystających z pomocy Ośrodka to rodziny z dziećmi, potrzebujące wsparcia w różnym zakresie, nie tylko w ramach pomocy finansowej, ale często wymagające wsparcia w sprawach opieki i wychowania nad dziećmi. Inną formą wsparcia proponowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach dla rodzin przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych jest objęcie ich pomocą Asystenta Rodziny. Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być tej rodzinie udzielona.

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub te prawa zostają im ograniczone, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej poprzez umieszczenie go poza rodziną biologiczną. Według stanu na 31.12.2023 r. 13 małoletnich dzieci z tut. Gminy przebywa w rodzinach zastępczych (zawodowych i niezawodowych – spokrewnionych) oraz 2 dzieci przebywa w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej: Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej.

Rodziny zastępcze oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowanie, jednak pobyt w nich jest jedynie tymczasowy. Aby zapobiegać sytuacjom, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska oraz aby przywrócić władzę rodzicielską rodzicom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej rodzinie zostaje przydzielony asystent rodziny. Praca asystenta z rodziną odbywa się za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem i polega głównie na motywowaniu rodziny do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

W ramach podejmowanych działań, asystent wykonuje w środowisku zadania:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;

- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną;
- oraz innych czynności wynikających z realizacji Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ilość rodzin, które uzyskały tego typu wsparcie w latach 2022- 2024

	2021	2022	2023
Liczba rodzin	11	14	10
Liczba dzieci w rodzinach	33	38	33

Źródło: OPS Cewice stan na dzień 31.12.2023 r.

W celu wsparcia rodzin na terenie gminy Cewice funkcjonuje Klub Rodziny utworzony w ramach projektu unijnego pt. „Wsparcie funkcjonowania rodziny zagrożonej wykluczeniem społecznym”, realizowanego w partnerstwie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Cewicach. Swoją działalność rozpoczął w lipcu 2021 r. i do czerwca 2023 r. finansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania 06.02. Usługi społeczne poddziałanie 06.02.02 Rozwój usług społecznych regionalnego programu operacyjnego województwa pomorskiego na lata 2014-2020. Celem głównym projektu była

aktywizacja i wspieranie całych rodzin. Od lipca 2023 r. Klub jest finansowany ze środków własnych gminy, w ramach działalności Klubu prowadzone są warsztaty, szkolenia i spotkania. Uczestniczyć w nich mogą osoby bez względu na wiek - dzieci, rodzice, którzy przez wspólny, rodzinny udział mogą zdobywać wiedzę i doskonalić umiejętności (aktualnie skierowany do grupy 30 osób). Zajęcia odbywają się w godzinach popołudniowych dwa razy w tygodniu w formie pracy podwórkowej. Klub realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach prowadzi pracę socjalną z rodzinami z problemem uzależnień poprzez kierowanie osób nadużywających alkohol do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cewicach.

Rodziny dotknięte przemocą są kierowane do Zespołu Interdyscyplinarnego w Cewicach, do zadań którego należy w szczególności:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej;
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informatycznych, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
6. powołanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
8. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
9. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.

Poniższa tabela przedstawia liczbę prowadzonych Niebieskich Kart, w tym założonych przez rodziny z dziećmi, a także ilość powołanych grup roboczych w latach 2021-2023.

ROK	Liczba Niebieskich Kart		Liczba powołanych grup roboczych	Liczba posiedzeń grup roboczych
	Ogółem	Liczba dzieci w rodzinach dotkniętych przemocą domową		
2021	29	24	15	72
2022	22	29	35	131
2023	20	29	17	118

Liczba prowadzonych Niebieskich Kart oraz grup roboczych w latach 2021-2023

Źródło: OPS Cewice stan na dzień 31.grudnia danego roku.

Dla dzieci z rodzin ubogich realizowany jest program wsparcia stypendialnego – w roku 2023 wsparciem objęto **146** uczniów z **77** rodzin na kwotę **128 880,84 zł**.

W szkołach funkcjonujących na terenie gminy Cewice co roku realizowane są przez pedagogów szkolnych programy profilaktyczne z zakresu profilaktyki uzależnień, kształtowania prawidłowych nawyków dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz zachowań asertywnych.

IV. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Działalność na rzecz rodzin instytucji oraz placówek oświatowych: otwartość na współpracę, realizacja programów profilaktycznych oraz rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.</p> <p>Bogata oferta zajęć dla dzieci, młodzieży, dorosłych oferowana przez ośrodki kultury i sportu oraz Klub Rodziny.</p> <p>Możliwość kierowania rodziców na zajęcia warsztatowe „Szkoła dla rodziców”.</p> <p>Doświadczenie, wiedza i znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników instytucji pracujących z rodzinami.</p>	<p>Bierność i niewielkie zaangażowanie rodzin we współpracę z asystentem rodziny, a w szczególności rodzin zobowiązanych postanowieniem sądu.</p> <p>Stereotyp postrzegania ról w rodzinie.</p> <p>Niewielkie zainteresowanie rodzi z problemami, oferowanymi formami pomocy w procesie wychowawczym.</p> <p>Brak na terenie gminy placówki wsparcia dziennego.</p> <p>Brak kandydatów na rodziny wspierające.</p> <p>Brak na terenie gminy organizacji pozarządowych, realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny.</p>

SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Rozwój placówek wsparcia dziennego.</p> <p>Pozyskanie rodzin wspierających poprzez rozwój współpracy z zespołami charytatywnymi, parafiami na terenie gminy.</p> <p>Rozwój poradnictwa specjalistycznego.</p> <p>Podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami.</p> <p>Możliwość pozyskania środków zewnętrznych.</p>	<p>Rosnąca ilość zadań przekazywanych do realizacji samorządom gminnym w stosunku do możliwości kadrowych.</p> <p>Stereotypowe postrzeganie Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne.</p> <p>Rosnąca liczba rodzin, nie interesujących się dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej.</p>

Dokonana analiza pozwoliła wskazać kierunki działań na kolejne lata realizacji Programu.

V. CELE I ADRESACI PROGRAMU

Na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji demograficznej i społecznej w gminie Cewice w zakresie organizacji systemu opieki nad dzieckiem oraz wsparcia rodziny, a także na podstawie obowiązującego stanu prawnego, w oparciu o doświadczenie zawodowe pracowników socjalnych – zdefiniowano cel strategiczny Programu.

CEL STRATEGICZNY PROGRAMU:

Rozwój zintegrowanego wsparcia na rzecz rodzin z terenu gminy Cewice zagrożonych lub przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wspieranie rodzin zagrożonych lub będących w kryzysie.
2. Wzmocnienie opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców.
3. Rozwój środowiskowych form wsparcia w opiece i wychowaniu dzieci.
4. Koordynacja działań w kierunku reintegracji rodziny.

ADRESACI PROGRAMU:

Adresatami Programu Wspierania Rodzin na lata 2025-2027 są rodziny oraz ich członkowie zamieszkujące na terenie Gminy Cewice w szczególności przeżywające trudności w

wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program kierowany jest do rodziców, dzieci, opiekunów faktycznych i prawnych a także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży.

VI. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Działania przewidziane w poszczególnych celach szczegółowych umożliwiają realizację polityki prorodzinnej na lokalnym poziomie.

● REALIZATORZY PROGRAMU

1. Centrum Usług Społecznych – CUS
2. Urząd Gminy – UG
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – GKRPA
4. Zespół Interdyscyplinarny - ZI
5. Placówki oświatowe – PO
6. Policja
7. Gminny Centrum Kultury – GCK

● PARTNERZY REALIZACJI PROGRAMU

1. Klub Rodziny - KR
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku – PCPR
3. Powiatowy Urząd Pracy w Lęborku – PUP
4. Placówki ochrony zdrowia – POZ
5. Sąd Rejonowy w Lęborku: III Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Kuratorzy zawodowi i społeczni.
6. Gminna Biblioteka Publiczna w Cewicach - GBP
7. Organizacje pozarządowe – OP
8. Parafie w gminie Cewice

Koordynatorem działań związanych z realizacją programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach.

VII. DZIAŁANIA PROGRAMU

1. Wspieranie rodzin zagrożonych lub będących w kryzysie.			
Kierunki działań	Zadania	Podmioty realizujące	Wskaźniki
Analiza przyczyn kryzysu w rodzinie	1. Diagnoza problemów w rodzinie oraz ocena sytuacji dziecka w rodzinie pod kątem jego	CUS, PO, Sąd	Ilość przeprowadzonych analiz rodzin z dziećmi przez pracowników

	<p>bezpieczeństwa.</p> <p>2. Współpraca podmiotów pracujących z rodziną w zakresie systematycznego diagnozowania problemów.</p>		<p>socjalnych.</p> <p>Ilość spotkań z pedagogami, kuratorami rodzinnymi.</p> <p>Ilość wniosków do sądu z prośbą o wgląd w sytuację rodziny.</p>
<p>Interdyscyplinarna pomoc rodzinom z problemami</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej. 2. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej (dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach, wyprawki szkolne, stypendia szkolne i zasiłki szkolne, inne świadczenia). 3. Karta dużej rodziny – ulgi pozwalające na dostęp do dóbr kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych. 4. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych członków rodziny. 5. Prowadzenie działalności profilaktycznej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie. 6. Współorganizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. 7. Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych i rozwoju uzdolnień dzieci. 8. Przeciwdziałanie uzależnieniom, agresji, przestępczości wśród dzieci i młodzieży - realizowanie programów edukacyjnych w szkołach. 	<p>CUS, UG, PUP, GKRPA, PO, ZI.</p>	<p>Liczba dzieci dożywianych.</p> <p>Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej.</p> <p>Liczba rodzin, którym wydano KDR.</p> <p>Liczba osób skierowanych do diagnozy uzależnienia.</p> <p>Liczba dzieci, które skorzystały z kolonii.</p> <p>Liczba dzieci, które skorzystały z różnych form pomocy.</p> <p>Liczba dzieci, które uczestniczyły w programach edukacyjnych.</p>

2. Wspieranie rodzin zagrożonych lub będących w kryzysie.

Kierunki działań	Zadania	Podmioty realizujące	Wskaźniki
Rozwijanie umiejętności opiekuńczych i wychowawczych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, psychologiczne, pedagogicznego, prawnego, zawodowego, socjalnego. 2. Kierowanie na zajęcia edukacyjne w formie warsztatów dla rodziców w ramach „Szkoły dla rodziców”. 3. Prowadzenie bezpośredniej pracy socjalnej z rodziną w oparciu o kontrakt socjalny. 4. Przydzielenie rodzinie asystenta – współpraca z rodziną w oparciu o skonstruowany wspólnie plan działania. 5. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu przez asystenta pracy z rodziną. 6. Doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną, w celu rozwiązywania problemów wychowawczych. 	CUS, PCPR, UG, GKRPA, PO, KR	<p>Ilość udzielonych porad.</p> <p>Liczba osób skierowanych na zajęcia „Szkoły dla rodziców”.</p> <p>Ilość kontraktów socjalnych.</p> <p>Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodzinnego.</p> <p>Ilość spotkań</p>
Promowanie pozytywnego wizerunku rodziny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie integracyjnych spotkań rodzinnych (udział w zajęciach, festyny rodzinne, pikniki, itp.) 2. Wspieranie i propagowanie różnych form aktywności społecznej w celu umacniania więzi rodzinnych – promocja wolontariatu i pozyskanie rodzin wspierających. 3. Współpraca podmiotów pracujących z rodzinami w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny. 	PO, CUS, KR, UG, GKRPA, GCK,	<p>Ilość spotkań.</p> <p>Formy współpracy.</p> <p>Liczba dzieci, które skorzystały z danej formy działania.</p> <p>Liczba wolontariuszy w gminie.</p> <p>Liczba rodzin wspierających w gminie.</p>

3. Wspieranie rodzin zagrożonych lub będących w kryzysie.

Kierunki działań	Zadania	Podmioty realizujące	Wskaźniki
Rozwój różnych form wsparcia w	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój placówek wsparcia dziennego (PWD). 		<p>Liczba dzieci w PWD.</p> <p>Liczba dzieci, które</p>

zakresie opieki i wychowania dzieci	<ol style="list-style-type: none"> Organizowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego poprzez udział w zajęciach sportowo kulturalnych oraz działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych. Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreację i kulturę. Organizowanie wypoczynku dzieciom w formie kolonii, półkolonii, zimowisk. Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej – pozyskiwanie rodzin wspierających. Współdziałanie instytucji w zakresie opieki i wychowania dzieci. 	CUS, GCK, KR, UG, GKRPA, PO, GBP.	<p>skorzystały z danej formy działania.</p> <p>Liczba dzieci uczestniczących w różnych formach wypoczynku.</p> <p>Liczba wolontariuszy w gminie.</p> <p>Formy współpracy.</p> <p>Ilość spotkań.</p>
Doskonalenie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	<ol style="list-style-type: none"> Współpraca szkół, policji, ochrony zdrowia, CUS, sądów, kuratorów, GKRPA, ZI, organizacji pozarządowych, PCPR Organizatora pieczy zastępczej. Doskonalenie kadry (szkolenia, doradztwo specjalistyczne). 	PO, Policja, POZ, CUS, Sąd Kuratorzy UG, GKRPA, ZI, GCK, OP, PCPR.	<p>Ilość spotkań w celu opracowania planu pomocy rodzinie z przemocą.</p> <p>Liczba osób, które skorzystały ze szkoleń w zakresie pracy z rodziną.</p>
4. Koordynacja działań w kierunku reintegracji rodziny.			
Kierunki działań	Zadania	Podmioty realizujące	Wskaźniki
Podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej	<ol style="list-style-type: none"> Motywowanie do utrzymywania kontaktów rodziców biologicznych z dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej. Pomoc rodzinie biologicznej w utrzymywaniu aktywności zawodowej w celu zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego rodzinie. Realizacja planu pracy z rodziną i koordynowanie go z planem pomocy dziecku. 	CUS, PCPR, Sąd – Kuratorzy, PO, ZI	<p>Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.</p> <p>Liczba dzieci, które wróciły do rodziny biologicznej.</p> <p>Liczba osób skierowanych do „Szkoły dla rodziców” z rodzin z problemami.</p> <p>Ilość spotkań Zespołu ds. Asysty rodzinnej.</p>

	<p>4. Edukacja w rodzinach zagrożonych przemocą służąca wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców.</p> <p>5. Praca socjalna z rodzicami dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej na rzecz powrotu dziecka do rodziny.</p> <p>6. Współpraca z instytucjami, podmiotami tj. sąd, organizator pieczy zastępczej, koordynator pieczy zastępczej, zespołem interdyscyplinarnym.</p>	<p>Ilość wysłanych opinii na temat efektów pracy z rodziną biologiczną.</p>
--	---	---

VIII. ZAKŁADANE EFEKTY PROGRAMU

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Skuteczna pomoc może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji, organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- wzmocnienie działań profilaktycznych w rodzinach przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- wprowadzenie różnorodnych form środowiskowej pomocy w opiece i wychowaniu dzieci,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie,
- podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych,
- doskonalenie i rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pracujących i działających na rzecz dzieci, młodzieży, rodzin.

IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring Programu umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań, a także pozwoli na ocenę ich skuteczności i efektywności. Będzie opierał się przede na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Centrum Usług Społecznych, jako koordynatora Programu. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy.

X. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie gminy Cewice w latach 2025 - 2027. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej. Realizowane działania będą prowadzone we współpracy ze wszystkimi podmiotami realizującymi działania na rzecz rodzin z terenu Gminy Cewice zgodnie z bieżącymi potrzebami.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji Programu będą: budżet samorządowy (gminny) oraz fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

XII. ZAKOŃCZENIE

Pomoc dziecku i rodzinie jest zadaniem własnym obowiązkowym samorządu gminnego. Wprowadzona Ustawa zobowiązuje samorząd do podjęcia różnorodnych działań, by uchronić środowiska rodzinne od całkowitego rozpadu, a zwłaszcza zachęca 19 do rozszerzenia działań opiekuńczych. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Przywrócenie rodzinom zdolności wychowawczych to proces długoletni, wymagający zaangażowania zarówno specjalistów jak i wszystkich członków rodzin. Nie bez znaczenie zatem będzie właściwa diagnoza środowiska oraz wsparcie i pomoc realizujących zadania programu.